

20 Οκτωβρίου, 1993

[ΠΟΓΙΑΤΖΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΤΣΟΥΡΗΣ,

Αιτητής,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 28/91)

5 Προσφυγή βάσει του Άρθρου 146 του Συντάγματος — Αντικείμενο —
Εφόσον με το πρώτο αιτητικό προσβάλλεται η ουσία, δεν μπορεί με
το δεύτερο αιτητικό να προσβάλλεται ταυτόχρονα η παράλειψη της
διοίκησης να απαντήσει, ενόψει του ότι δεν προβάλλεται η επέλευ-
ση οποιασδήποτε ζημιάς από την παράλειψη αυτή, μέχρι και την
άρση της — Έλλειψη εννόμου συμφέροντος.

10 Διοικητική Πράξη — Ανάκληση — Ανάκληση ευμενών παράνομων δι-
οικητικών πράξεων — Προϋποθέσεις — Αρχές διοικητικού δικαίου.

15 Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμος του 1980 (Ν.41/80) — Άρθρο
76(4) — Ερμηνεία του όρου "νέα στοιχεία" — Στο χώρο του διοικητι-
κού δικαίου, η λέξη "στοιχεία" χρησιμοποιείται αναφορικά με πραγ-
ματικά γεγονότα και όχι απόψεις ή ερμηνεία νομοθετικών προνοιών.

20 Ο Διευθυντής Κοινωνικών Ασφαλίσεων, καθοδηγούμενος από
την ερμηνεία του όρου "εργοδοτούμενος", που δόθηκε από το Ανώ-
τατο Δικαστήριο στην υπόθεση *Prousi v. Redundant Employees
Fund*, αναθεώρησε απόφασή του ημερομηνίας 3/7/1978, με την
οποία ο αιτητής κατατάσσεται στην κατηγορία των μισθωτών και
τον κατέταξε από 29/10/1990 στην κατηγορία των αυτοτελώς εργα-
ζομένων. Ακολούθησε η παρούσα προσφυγή, με την οποία προ-
σβλήθηκε τόσο η εν λόγω απόφαση, ως και η παράλειψη των καθ'
25 ων η αίτηση να απαντήσουν στην ένσταση του αιτητή εναντίον της
απόφασης αυτής.

Ο κυριότερος ισχυρισμός του αιτητή ήταν ότι οι καθ' ων η αίτηση δεν είχαν εξουσία να αναθεωρήσουν την απόφασή τους βάσει του Άρθρου 76(4) του περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου του 1980 (Ν.41/80) εφόσον δεν προέκυψαν οποιαδήποτε "νέα στοιχεία" όπως απαιτεί ο Νόμος.

5

Το Ανώτατο Δικαστήριο ακυρώνοντας την επίδικη απόφαση, αποφάσισε ότι:

1. Εφόσον ο αιτητής προσβάλλει επίσης την ουσία του θέματος, δεν μπορεί να προσβάλει ταυτόχρονα και την παράλειψη του Διευθυντή ν' απαντήσει στην επιστολή των δικηγόρων του. Πέραν τούτου, ο Διευθυντής απάντησε, έστω και καθυστερημένα, στην εν λόγω επιστολή μετά την καταχώρηση της προσφυγής, και ο αιτητής ούτε απέδειξε ούτε ισχυρίστηκε ότι έχει υποστεί οποιαδήποτε ζημιά, ως αποτέλεσμα της παράλειψης αυτής.

10

15

Ο Αιτητής δεν έχει έννομο συμφέρον αναφορικά με τη θεραπεία (B) της προσφυγής του και το επί του προκειμένου αίτημά του δεν μπορεί να προωθηθεί.

20

2. Οι γενικές αρχές του διοικητικού δικαίου επιτρέπουν, κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις, την ανάκληση από τη Διοίκηση παράνομων αποφάσεών της, ευμενών για το διοικούμενο, όπως είναι η παρούσα. Η Διοίκηση οφείλει να προβεί στην ανάκληση μέσα σε εύλογο χρόνο, ώστε να μην εμπεδώνεται στο μεταξύ η ευμενής για τον πολίτη κατάσταση που έχει δημιουργηθεί και να μην εκθεμελιώνεται η δικαιολογημένη εμπιστοσύνη των διοικουμένων στη Διοίκηση, ως αποτέλεσμα της ανάκλησης διοικητικών πράξεων, μετά από παρέλευση μακρού χρόνου από την έκδοσή τους. Η προϋπόθεση αυτή της ενέργειας της Διοίκησης μέσα σε εύλογο χρόνο, δεν υφίσταται, αν ο διοικούμενος παραπλάνησε τη Διοίκηση στη λήψη της παράνομης απόφασής της ή αν λόγοι δημόσιου συμφέροντος επιβάλλουν την ανάκλησή της, ανεξάρτητα από το χρόνο που έχει παρέλθει.

25

30

35

Το Δικαστήριο διατηρεί τις αμφιβολίες του κατά πόσο η απόφαση στην υπόθεση *Prousi* (ανωτέρω) έχει καταστήσει αυτόματα παράνομες, και μάλιστα εξ υπαρχής, τις αποφάσεις του Διευθυντή με τις οποίες είχαν ταξινομηθεί, για σκοπούς κοινωνικών ασφαλίσεων, στην κατηγορία του μισθωτού, πρόσωπα εργοδοτούμενα από εταιρεία περιορισμένης ευθύνης, τα οποία είναι μέτοχοι και/ή διευθυντές στην εργοδότη εταιρεία, χωρίς να προηγηθεί έρευνα για να διαπιστωθούν οι ιδιαίτερες συνθή-

40

- 5
10
15
20
25
30
35
40
- κες και οι όροι εργοδότησης στην κάθε περίπτωση ξεχωριστά. Όμως, δεν επιβάλλεται να αποφασίσει κατά πόσο η πρώτη απόφαση του Διευθυντή για τον Αιτητή, ημερομηνίας 3/7/1978, είναι παράνομη ή όχι, εφόσον, όπως και να έχουν τα πράγματα, ο χρόνος που παρήλθε μεταξύ 3/7/1978, και 15/2/1991 που "ανακλήθηκε" η "παράνομη" απόφαση, δεν μπορεί να θεωρηθεί ως εύλογος κάτω από οποιαδήποτε συνθήκες. Ούτε ο χρόνος που παρήλθε μεταξύ της έκδοσης της απόφασης στην υπόθεση *Prousi* το 1988 και της έκδοσης της προσβαλλόμενης απόφασης μπορεί να θεωρηθεί ως εύλογος. Επιπρόσθετα, δεν υπάρχει ισχυρισμός ότι ο Αιτητής παραπλάνησε το Διευθυντή στη λήψη της "ανακληθείσας" απόφασης. Υπάρχει, εντούτοις, ισχυρισμός ότι η ενέργεια του Διευθυντή είναι νόμιμη επειδή επιβάλλετο από το δημόσιο συμφέρον. Δεν χωρεί επίκληση λόγων δημοσίου συμφέροντος στην παρούσα υπόθεση. Αν, όμως, ενδεικνύεται να λεχθεί οτιδήποτε για δημόσιο συμφέρον στην παρούσα υπόθεση, η προσβαλλόμενη απόφαση, αν δεν θίγει, σίγουρα δεν εξυπηρετεί το καλώς νοούμενο δημόσιο συμφέρον.
- 20 Για τους πιο πάνω λόγους, κρίνεται ότι οι γενικές αρχές του διοικητικού δικαίου, που επικαλείται ο Διευθυντής, δεν παρέχουν το απαιτούμενο νομικό έρεισμα για την επίδικη απόφασή του.
3. Εν όψει του γεγονότος ότι δεν προβλήθηκε ποτέ ισχυρισμός ότι, μετά την έκδοση της πρώτης απόφασης, ημερομηνίας 3/7/1978, επεσυνέβησαν οποιαδήποτε νέα γεγονότα, ή ότι έχει περιέλθει σε γνώση του Διευθυντή η ύπαρξη γεγονότων που τότε δεν είχε πληροφορηθεί, αποκλειστική δε αιτία, για την οποία ο Διευθυντής προέβη στην επίδικη αναθεώρηση, υπήρξε η έκδοση από το Ανώτατο Δικαστήριο της απόφασης στην υπόθεση *Prousi*, η απάντηση στο ερώτημα κατά πόσο, στην παρούσα υπόθεση, συντρέχει ή όχι η εν λόγω προϋπόθεση του Άρθρου 76(4), εξαρτάται αποκλειστικά από την ερμηνεία που πρέπει να δοθεί στη φράση "νέα στοιχεία", στο κείμενο του εν λόγω Άρθρου.
- 35 Στο χώρο του διοικητικού δικαίου, η λέξη "στοιχεία" χρησιμοποιείται κατά τρόπο που αναφέρεται πάντοτε και αποκλειστικά σε πραγματικά γεγονότα και όχι σε απόψεις ή συμπεράσματα νομικής φύσεως ή σε περιεχόμενο νομοθετικών προνοιών ή
- 40 στην ερμηνεία νομοθετικών προνοιών ή εν γένει στο ισχύον δίκαιο. Η οποιαδήποτε διαφοροποίηση στη νομολογιακή ερμηνεία του όρου "εργοδοτούμενος", όπως απαντάται στον περί Τεματισμού Απασχολήσεως Νόμο, η οποία επήλθε μέσα στο 1988, με την έκδοση της απόφασης του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην

υπόθεση *Prousi*, την οποία επικαλείται ο Διευθυντής, δεν συνιστά "νέο στοιχείο" μέσα στην έννοια του Άρθρου 76(4), του περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου (Ν. 41/80).

Στην παρούσα υπόθεση, ο Διευθυντής ενήργησε καθ' υπέρβαση εξουσίας, καθόσον η προσβαλλόμενη απόφασή του, ημερομηνίας 29/10/1990, είναι προϊόν νομικής πλάνης.

Η προσφυγή επιτυγχάνει με £75 έξοδα.

Αναφερόμενες υποθέσεις:

Christodoulides and Others v. Republic (1985) 3 C.L.R. 357,

Antoniou and Sons v. Nicosia Municipality (1986) 3 C.L.R. 2640,

Kyriakides v. Republic, 1 R.S.C.C. 66,

Ιακωβίδης ν. Δημοκρατίας (1992) 4 Α.Α.Δ. 4012,

Yiangu v. Republic (1976) 3 C.L.R. 101,

Prousi v. Redundant Employees Fund (1988) 1 C.L.R. 363,

Παύλου και Άλλος ν. Δημοκρατίας (1991) 4 Α.Α.Δ. 4231,

Παυλίδου ν. Δημοκρατίας (1992) 4 Α.Α.Δ. 4654.

Προσφυγή.

Προσφυγή εναντίον της απόφασης των καθ' ων η αίτηση με την οποία ο αιτητής κατατάσσεται στην κατηγορία των αυτοτελώς εργαζομένων και της παράλειψής τους να απαντήσουν στην Ένσταση του αιτητή.

Μ. Παπαπέτρου, για τον Αιτητή.

Ε. Παπακυριακού, Δικηγόρος της Δημοκρατίας για τους Καθ' ων η αίτηση.

Cur. adv. vult.

ΠΟΓΙΑΤΖΗΣ, Δ.: Με την προσφυγή του αυτή ο Αιτητής ζητά τις ακόλουθες θεραπείες:

γεγονός ότι μεταξύ σας και της πιο πάνω εταιρείας δεν υπάρχει σχέση εργοδότη/εργοδοτούμενου γιατί:

- (ι) η ιδιότητά σας ως μετόχου και διευθυντή της εταιρείας Tsouris Constructions & Estates Ltd σας παρέχει τη δυνατότητα άσκησης όλων ή των περισσότερων εξουσιών που σχετίζονται με τη λειτουργία της, και 5
- (ιι) δεν υπόκειστε σε οποιοδήποτε ουσιαστικό έλεγχο ή εποπτεία σε σχέση με την άσκηση των καθηκόντων σας ως διευθυντής της πιο πάνω εταιρείας." 10

Στις 30/11/1990 οι δικηγόροι του Αιτητή απέστειλαν στο Διευθυντή την πιο κάτω επιστολή:

"Κατ' εντολή του πιο πάνω πελάτη μας αναφερόμαστε στην επιστολή σας ημερομηνίας 29/10/90 με την οποία μεταξύ άλλων τον πληροφορείτε ότι από 3/7/88 τον έχετε κατατάξει στην κατηγορία των αυτοτελώς εργαζομένων για σκοπούς της νομοθεσίας Κοινωνικών Ασφαλίσεων. 15 20

Επιθυμούμε να σας πληροφορήσουμε τα εξής:

- 1) Ο πιο πάνω πελάτης μας ήταν ένας μόνο εκ των μετόχων και διευθυντών της εταιρείας και δεν είχε από μόνος του την δυνατότητα άσκησης όλων ή των περισσότερων εξουσιών που σχετίζονται με την λειτουργία της. 25
- 2) Ανεξάρτητα και χωρίς επηρεασμό των πιο πάνω ο πελάτης μας ενεργούσε πράγματι σαν εργοδοτούμενος της εταιρείας καθ' όλο τον ουσιαστικό χρόνο και υπόκειτο πάντοτε στον έλεγχο και τις οδηγίες των αρμοδίων οργάνων της εταιρείας. 30
- 3) Εν πάση περιπτώσει η υπηρεσία σας από την πιο πάνω ημερομηνία μέχρι και τις 29/10/90 απεδέχθη τις εισφορές του πελάτη μας ως εργοδοτούμενου της εταιρείας με αποτέλεσμα να δημιουργηθεί άνευ αμφισβήτησεως μακρά νομική κατάσταση η οποία δεν είναι δυνατό να ανακληθεί με την προλεγόμενη επιστολή σας. 35 40

Για τους πιο πάνω λόγους σας καλούμε να επεξηγήσετε την προλεγόμενη απόφασή σας ώστε ο πελάτης μας να θεωρείται ως εργοδοτούμενος της εταιρείας.

Αναμένοντας την επείγουσα απάντησή σας."

5 Μέχρι τις 9/1/1991 που καταχωρήθηκε η παρούσα προσφυγή, ο Αιτητής δεν είχε λάβει από το Διευθυντή οποιαδήποτε απάντηση στην πιο πάνω επιστολή του. Μεταγενέστερα, και συγκεκριμένα στις 15/2/1991, ο Διευθυντής απέστειλε στους δικηγόρους του Αιτητή την ακόλουθη επιστολή:

10 "Αναφέρομαι στην επιστολή σας ημερομηνίας 30.11.90 σχετικά με απόφασή μας ημερομηνίας 29.10.90 για κατάταξη του πιο πάνω πελάτη σας στην κατηγορία των αυτοτελώς εργαζομένων για σκοπούς της νομοθεσίας Κοινωνικών Ασφαλίσεων, και σας πληροφορώ τα πιο κάτω:

15 Η απόφασή μας ημερομηνίας 29/10/90 περιέχει επαρκή στοιχεία και πληροφορίες με βάση τις οποίες έγινε η κατάταξη του πελάτη σας στην κατηγορία των αυτοτελώς εργαζομένων, ώστε να μην τίθεται θέμα είτε πρόσθετων επεξηγήσεων είτε αναθεώρησής της.

20 Ανεξάρτητα από τα πιο πάνω, αντιλαμβάνομαι ότι ο πελάτης σας προσέφυγε ήδη στο Ανώτατο Δικαστήριο σχετικά με την απόφασή μας, γι' αυτό και η θέση μας πάνω στο θέμα θα εκτεθεί περαιτέρω ενώπιον του Δικαστηρίου."

25 Θα εξετάσω σε πρώτο στάδιο το παραδεκτό της προσφυγής όσον αφορά την παράλειψη του Διευθυντή να απαντήσει γραπτώς στην πιο πάνω επιστολή των δικηγόρων του Αιτητή μέσα στην προθεσμία των 30 ημερών που ορίζει το άρθρο 29 του Συντάγματος. Ο επί του προκειμένου ισχυρισμός της ευπαίδευτης δικηγόρου του Διευθυντή είναι ότι, κάτω από τις περιστάσεις της παρούσας υπόθεσης στις οποίες έχω ήδη αναφερθεί, ο Αιτητής δεν έχει το απαιτούμενο από το άρθρο 146.2 του Συντάγματος έννομο συμφέρον και η προσφυγή του, στο βαθμό που αφορά την προσβαλλόμενη με το αιτητικό (Β) παράλειψη, είναι, ως
30
35 εκ τούτου απαράδεκτη.

40 Η πιο πάνω θέση της δικηγόρου του Διευθυντή είναι ορθή. Εφόσον ο Αιτητής προσβάλλει επίσης την ουσία του θέματος, δεν μπορεί να προσβάλει ταυτόχρονα και την παράλειψη του Διευθυντή ν' απαντήσει στην επιστολή των δικηγόρων του. Πέραν τούτου, ο Διευθυντής απάντησε, έστω και καθυστερημένα, στην εν λόγω επιστολή μετά την καταχώρηση της προσφυγής, και ο Αιτητής ούτε απέδειξε ούτε ισχυρίστηκε ότι έχει υποστεί οποια-

δήποτε ζημιά ως αποτέλεσμα της παράλειψης αυτής. Σχετικές επί του θέματος είναι οι υποθέσεις *Christodoulides and Others v Republic* (1985) 3 C.L.R. 357, *Chrysanthos Antoniou and Sons v. Nicosia Municipality* (1986) 3 C.L.R. 2640, *Phedias Kyriakides v Republic*, 1 R.S.C.C. 66, και *Δάσος Ιακωβίδης ν. Δημοκρατίας* (1992) 4 Α.Α.Δ. 4012. 5

Ο Αιτητής δεν έχει έννομο συμφέρον αναφορικά με τη θεραπεία (B) της προσφυγής του και το επί του προκειμένου αίτημά του δεν μπορεί να προωθηθεί. 10

Αναφορικά με την ουσία του θέματος, οι προβαλλόμενοι λόγοι ακύρωσης της απόφασης που αποτελεί το αντικείμενο της παραγράφου (A) του αιτητικού της προσφυγής, περιλαμβάνουν ισχυρισμό ότι αυτή είναι προϊόν νομικής πλάνης και υπέρβασης εξουσίας. 15

Θα εξετάσω τον ισχυρισμό για νομική πλάνη της Διοίκησης έχοντας ως αφετηρία τη θέση του Διευθυντή, όπως τέθηκε ενώπιόν μου από την ευπαιδευτη δικηγόρο του. Η θέση αυτή είναι ότι η προσβαλλόμενη απόφαση έχει ως νομικό έρεισμα, αφ' ενός, τις γενικές αρχές του διοικητικού δικαίου για ανάκληση παράνομων διοικητικών πράξεων και, αφ' ετέρου, την πρόνοια του άρθρου 76(4) του περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου του 1980 (Νόμος αρ. 41/80). 20

Οι γενικές αρχές του διοικητικού δικαίου επιτρέπουν, κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις, την ανάκληση από τη Διοίκηση παράνομων αποφάσεών της, ευμενών για το διοικούμενο, όπως είναι η παρούσα. Η Διοίκηση οφείλει να προβεί στην ανάκληση μέσα σε εύλογο χρόνο, ώστε να μην εμπεδώνεται στο μεταξύ η ευμενής για τον πολίτη κατάσταση που έχει δημιουργηθεί και να μην εκθεμελιώνεται η δικαιολογημένη εμπιστοσύνη των διοικουμένων στη Διοίκηση, ως αποτέλεσμα της ανάκλησης διοικητικών πράξεων μετά από παρέλευση μακρού χρόνου από την έκδοσή τους. Η προϋπόθεση αυτή της ενέργειας της Διοίκησης μέσα σε εύλογο χρόνο δεν υφίσταται αν ο διοικούμενος παραπλάνησε τη Διοίκηση στη λήψη της παράνομης απόφασής της ή αν λόγοι δημόσιου συμφέροντος επιβάλλουν την ανάκλησή της, ανεξάρτητα από το χρόνο που έχει παρέλθει. Σχετική επί του προκειμένου είναι η υπόθεση *Nicolas Yiangou v Republic* (1976) 3 C.L.R. 101 και τα Πορίσματα Νομολογίας του Συμβουλίου Επικρατείας, 1929-1959, στις σσ.201-204. 25
30
35
40

Η δικηγόρος του Διευθυντή εισηγήθηκε ότι η πρώτη απόφα-

ση του Διευθυντή, ημερομηνίας 3/7/1978, ήταν εξ υπαρχής παράνομη και ότι η παρανομία διαπιστώθηκε ως αποτέλεσμα της απόφασης του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην υπόθεση **Prousi v. Redundant Employees Fund** (1988) 1 C.L.R. 363, στην οποία
 5 ερμηνεύτηκε ο όρος "εργοδοτούμενος" στο κείμενο του περί Τερματισμού Απασχολήσεως Νόμου του 1967 (Νόμος αρ.24/67), όπως τροποποιήθηκε από το Νόμο αρ. 67/72, και οριοθετήθηκε η νομική σχέση εργοδότη και εργοδοτούμενου. Εισηγήθηκε ακόμα ότι ο Διευθυντής είχε υποχρέωση να εφαρμόσει την εν λόγω
 10 απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου κατ'αναλογία και στην περίπτωση ταξινόμησης ασφαλιζόμενου ως μισθωτού για τους σκοπούς της περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νομοθεσίας.

Διατηρώ τις αμφιβολίες μου κατά πόσο η απόφαση στην υπόθεση **Prousi** (ανωτέρω) έχει καταστήσει αυτόματα παράνομες,
 15 και μάλιστα εξ υπαρχής, τις αποφάσεις του Διευθυντή με τις οποίες είχαν ταξινομηθεί, για σκοπούς κοινωνικών ασφαλίσεων, στην κατηγορία του μισθωτού, πρόσωπα εργοδοτούμενα από εταιρεία περιορισμένης ευθύνης, τα οποία είναι μέτοχοι και/ή διευθυντές στην εργοδότη εταιρεία, χωρίς να προηγηθεί έρευνα για να διαπιστωθούν οι ιδιαίτερες συνθήκες και οι όροι εργοδότησης στην κάθε περίπτωση ξεχωριστά. Όμως, δεν επιβάλλεται να αποφασίσω κατά πόσο η πρώτη απόφαση του Διευθυντή για τον Αιτητή, ημερομηνίας 3/7/1978, είναι παράνομη ή
 20 όχι, εφόσον, όπως και να έχουν τα πράγματα, ο χρόνος που παρήλθε μεταξύ 3/7/1978 και 15/2/1991 που "ανακλήθηκε" η "παράνομη" απόφαση, δεν μπορεί να θεωρηθεί ως εύλογος κάτω από οποιοσδήποτε συνθήκες. Ούτε ο χρόνος που παρήλθε μεταξύ της έκδοσης της απόφασης στην υπόθεση **Prousi** (ανωτέρω)
 25 το 1988 και της έκδοσης της προσβαλλόμενης απόφασης μπορεί να θεωρηθεί ως εύλογος. Επιπρόσθετα, δεν υπάρχει ισχυρισμός ότι ο Αιτητής παραπλάνησε το Διευθυντή στη λήψη της "ανακληθείσας" απόφασης. Υπάρχει, εντούτοις, ισχυρισμός ότι η ενέργεια του Διευθυντή είναι νόμιμη επειδή επιβάλλετο από το δημόσιο συμφέρον. Δε νομίζω ότι χωρεί επίκληση λόγων δημοσίου συμφέροντος στην παρούσα υπόθεση. Αν, όμως, ενδείκνυται να λεχθεί οτιδήποτε για δημόσιο συμφέρον στην παρούσα υπόθεση, θα έλεγα ότι η προσβαλλόμενη απόφαση αν δε θίγει, σίγουρα δεν εξυπηρετεί το καλώς νοούμενο δημόσιο συμφέρον.
 30
 35
 40

Για τους πιο πάνω λόγους, κρίνω ότι οι γενικές αρχές του διοικητικού δικαίου που επικαλείται ο Διευθυντής δεν παρέχουν το απαιτούμενο νομικό έρεισμα για την επίδικη απόφασή του.

Το διαζευκτικό σκέλος της εισήγησης της ευπαίδευτης δικηγόρου του Διευθυντή ως προς τη νομική βάση της προσβαλλόμενης απόφασης, αφορά την πρόνοια του εδαφίου (4) του άρθρου 76 του Νόμου αρ. 41/80, η οποία έχει ως εξής:

"76(4) Ο Διευθυντής δύναται να αναθεωρήσει την δυνάμει του παρόντος άρθρου εκδοθείσας απόφασιν αυτού εν η περιπτώσει ήθελον περιέλθει εις γνώσιν αυτού νέα στοιχεία."

5

Η πιο πάνω νομοθετική πρόνοια συναντάται στο Μέρος VII του Νόμου αρ.41/80, που έχει τίτλο "Εξετάσεις Απαιτήσεων και Επίλυσις Διαφορών", παρέχει δε στο Διευθυντή εξουσία να αναθεωρήσει απόφασή του που έχει εκδώσει δυνάμει του άρθρου 76. Το άρθρο αυτό έχει επίσης τα ακόλουθα άλλα τρία εδάφια:

10

"76(1) Εάν ήθελε προκύψει οιονδήποτε των ακολούθων ζητημάτων, ήτοι-

15

(α) εάν οιαδήποτε απασχόλησις ή κατηγορία απασχολήσεως είναι ή θα καταστή ασφαλιστέα·

20

(β) εάν πρόσωπόν τι είναι ή ήτο μισθωτόν·

(γ) εάν πρόσωπον τι είναι ή ήτο αυτοτελώς εργαζόμενον·

25

(δ) ποιός είναι ή ήτο ο εργοδότης μισθωτού τινός·

(ε) εάν δυνάμει του άρθρου 4, του άρθρου 12 ή του άρθρου 15 είναι καταβλητέα εισφοραί υπό προσώπου τινός ή αναφορικώς προς τούτο·

30

(στ) περί των ασφαλιστέων αποδοχών αίτινες δέον να ληφθώσιν υπ' όψιν διά τους σκοπούς του παρόντος Νόμου·

(ζ) εάν κατεβλήθη εισφορά υπό προσώπου τινός ή αναφορικώς προς τούτο δι' οιανδήποτε περίοδον εισφορών ή εάν επιστώθησαν ασφαλιστέα αποδοχαί υπέρ αυτού διά την τοιαύτην περίοδον·

35

(η) περί της ορθής ημερομηνίας γεννήσεως ησφαλισμένου·

40

(θ) περί κατατάξεως αυτοτελώς εργαζομένου εις επαγγελματικήν κατηγορίαν ή περί του τόπου απασχολήσεως αυτού, τούτο επιλύεται, τηρουμένων των διατάξεων του

παρόντος άρθρου, υπό του Διευθυντού.

5 (2) Ο Διευθυντής δύναται πριν η επιλύσει οιονδήποτε ζήτημα δυνάμει του παρόντος άρθρου να διορίση οιονδήποτε εκ των παρά τω Υπουργείω Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων υπηρετούντων Λειτουργών προς διεξαγωγήν ερεύνης πε-
10 ρί το ζήτημα τούτο, ο ούτω δε διορισθείς δύναται να απαιτήση διά κλήσεως παρ' οιονδήποτε προσώπου όπως παραστή εις την διεξαγωγήν της τοιαύτης ερεύνης, δώση μαρτυρίαν ή προσκομίση έγγραφα ευλόγως κρινόμενα ως αναγκαία διά την διεξαγωγήν της ερεύνης.

15 (3) Πας όστις κατά την κρίσιν του Διευθυντού ή του δυνάμει του εδαφίου (2) διοριζομένου προσώπου, κέκτηται οιονδήποτε συμφέρον εις ζήτημα όπερ τυγχάνει επιλύσεως δυνάμει του παρόντος άρθρου, δικαιούται-

20 (α) να παρίσταται και τυγχάνη ακροάσεως κατά την διεξαγωμένην σχετικώς προς το τοιούτο ζήτημα έρευναν και

25 (β) όπως λάβη αντίγραφον της επί του ζητήματος τούτου αποφάσεως του Διευθυντού ως και το αιτιολογικόν της τοιαύτης αποφάσεως."

30 Παρόλο που το θέμα δεν έχει εγερθεί και δεν έχει, ως εκ τούτου, συζητηθεί ενώπιόν μου, διερωτώμαι κατά πόσο η απόφαση, ημερομηνίας 3/7/1978, η οποια αναθεωρήθηκε από το Διευθυντή με την προσβαλλόμενη απόφασή του, εκδόθηκε δυνάμει του άρθρου 76, ώστε να παρέχεται στο Διευθυντή η ευχέρεια να την αναθεωρήσει, σύμφωνα με το έδαφιο (4) του εν λόγω άρθρου. Εφόσο, όμως, και οι δυο πλευρές συμφωνούν ότι ο Διευθυντής ενήργησε δυνάμει του άρθρου 76(4) και η διαφωνία τους περιο-
35 ρίζεται αποκλειστικά στο κατά πόσο συντρέχει ή όχι η προϋπόθεση που θέτει η διάταξη αυτή, σύμφωνα με την οποία νόμιμη αναθεώρηση προηγούμενης απόφασης μπορεί να γίνει από το Διευθυντή μόνο στην περίπτωση που περιέρχονται σε γνώση του "νέα στοιχεία", θα περιοριστώ, στο παρόν στάδιο, στην εξέταση του θέματος όπως αυτό έχει εγερθεί και συζητηθεί.

40 Εν όψει του γεγονότος ότι δεν προβλήθηκε ποτέ ισχυρισμός ότι, μετά την έκδοση της πρώτης απόφασης, ημερομηνίας 3/7/1978, επεσυνέβησαν οποιαδήποτε νέα γεγονότα, ή ότι έχει περιέλθει σε γνώση του Διευθυντή η ύπαρξη γεγονότων που τό-

τε δεν είχε πληροφορηθεί, αποκλειστική δε αιτία, για την οποία ο Διευθυντής προέβη στην επίδικη αναθεώρηση, υπήρξε η έκδοση από το Ανώτατο Δικαστήριο της απόφασης στην υπόθεση **Prousi** (ανωτέρω), η απάντηση στο ερώτημα κατά πόσο, στην παρούσα υπόθεση, συντρέχει ή όχι η εν λόγω προϋπόθεση του άρθρου 76(4), εξαρτάται αποκλειστικά από την ερμηνεία που πρέπει να δοθεί στη φράση "νέα στοιχεία" στο κείμενο του εν λόγω άρθρου. Το θέμα, με την παρούσα μορφή του, ηγέρθηκε στο παρελθόν και αντιμετωπίστηκε κατά τον ίδιο τρόπο στις υποθέσεις **Μιχαήλ Παύλου και Άλλος ν. Δημοκρατίας** (1991) 4 Α.Α.Δ. 4231 και **Κωνσταντία Παυλίδου ν. Δημοκρατίας** (1992) 4 Α.Α.Δ. 4654). Παραθέτω το ακόλουθο απόσπασμα από την απόφαση στην πρώτη από τις πιο πάνω δυο υποθέσεις:

"Το νέο στοιχείο που προέκυψε, σύμφωνα με το δικηγόρο της Δημοκρατίας, και το οποίο έδωσε λαβή στην αναθεώρηση της απόφασης του 1979, έντεκα περίπου χρόνια μετά τη λήψη της, ήταν η ερμηνεία που δόθηκε στον όρο "εργοδοτούμενος" βάσει του Περί Τετρατισμού Απασχολήσεως Νόμου του 1967 (Ν.24/67 όπως τροποποιήθηκε από το Ν.67/72) στην **Prousi v. Redundant Employees Fund** (1988) 1 C.L.R. 363, όπου αποφασίστηκε ότι η σχέση εργοδότη και εργοδοτούμενου προϋποθέτει την άσκηση ελέγχου και εποπτείας από τον πρώτο στην εκτέλεση και διεκπεραίωση της εργασίας του δεύτερου. Η ίδια σχέση πρέπει να υφίσταται, όπως εισηγήθηκε, για την ταξινόμηση ασφαλιζομένου ως μισθωτού βάσει του Ν.41/80. Συνεπώς η ερμηνεία που υιοθετήθηκε στην **Prousi** (ανωτέρω) ανάτρεψε το βάθος της κατάταξης των αιτητών ως μισθωτών, γεγονός που συνιστούσε νέο στοιχείο και στοιχειοθετούσε τις προϋποθέσεις για την αναθεώρηση της απόφασης του 1979. Εξομοιώνεται με την εισήγηση αυτή η δικαστική ερμηνεία νομοθετικών διατάξεων με νέο στοιχείο οπότε η αναθεώρηση στην οποία προέβη ο Διευθυντής ήταν δικαιολογημένη.

Νέο στοιχείο στο πλαίσιο του άρθρου 76(4) του Ν.41/80 συνιστά γεγονός υπαρκτό αλλά άγνωστο στο Διευθυντή κατά το χρόνο λήψης της αρχικής απόφασης ή γεγονός που προέκυψε μεταγενέστερα και τείνει να αναμορφώσει προϋπάρχουσα κατάσταση πραγμάτων. Η αλλαγή της αντίληψης ως προς τις συνέπειες του νόμου δεν συνιστά νέο στοιχείο. Ο νόμος υφίστατο, ότι άλλαξε είναι η εκτίμηση των επιπτώσεών του. Προκύπτει ότι ο Διευθυντής άσκησε την εξουσία που του παρέχει το άρθρο 76(4) χωρίς την στοιχειοθέτηση της απαραίτητης προϋπόθεσης, δηλαδή χωρίς να ανακλύπει νέο στοιχείο το οποίο να

δικαιολογεί την αναθεώρηση προγενέστερης απόφασης."

5 Στο χώρο του διοικητικού δικαίου, η λέξη "στοιχεία" χρησι-
μοποιείται κατά τρόπο που αναφέρεται πάντοτε και αποκλει-
στικά σε πραγματικά γεγονότα και όχι σε απόψεις ή συμπερά-
σματα νομικής φύσεως ή σε περιεχόμενο νομοθετικών προνοιών
ή στην ερμηνεία νομοθετικών προνοιών ή εν γένει στο ισχύον δί-
10 καιο. Η οποιαδήποτε διαφοροποίηση στη νομολογιακή ερμηνεία
του όρου "εργοδοτούμενος", όπως απαντάται στον περί Τεμα-
τισμού Απασχολήσεως Νόμο, η οποία επήλθε μέσα στο 1988 με
την έκδοση της απόφασης του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην υπό-
θεση *Prousi* (ανωτέρω), την οποία επικαλείται ο Διευθυντής,
δεν συνιστά "νέο στοιχείο" μέσα στην έννοια του άρθρου 76(4)
του περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου.

15 -----
Στην παρούσα υπόθεση και για τους λόγους που έχω αναφέρει
πιο πάνω, ο Διευθυντής ενήργησε καθ' υπέρβαση εξουσίας, καθό-
σο η προσβαλλόμενη απόφασή του, ημερομηνίας 29/10/1990, είναι
προϊόν νομικής πλάνης. Κηρύσσεται, ως εκ τούτου, άκυρη και
20 χωρίς κανένα νομικό αποτέλεσμα.

Εναντίον των Καθ'ων η Αίτηση επιδικάζεται ποσό £75 ένα-
ντι των εξόδων του Αιτητή.

25 *Η επίδικη απόφαση ακυρώνεται
με £75,- έναντι εξόδων του αιτητή.*